

**UCHWAŁA NR XXI/125/2025
RADY GMINY LIPNO**

z dnia 18 grudnia 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Lipno na 2026 rok**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025r. poz. 1153 i poz. 1436) oraz art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151, M.P. z 2024 poz. 93, MP. z 2025r. poz.118) i art. 10 ust. 1, ust. 2, ust. 2a, ust. 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Lipno na 2026 rok, w brzmieniu określonym jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Lipno

Andrzej Chojnicki

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI

I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

oraz

PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA TERENIE GMINY LIPNO NA 2026 ROK

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani na 2026 r. zwany dalej „Programem” został opracowany w oparciu o art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) i art. 10 ust. 1, ust. 2, ust. 2a, 2b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) oraz Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi samorząd ma obowiązek prowadzenia działań związanych z [profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności działania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 2 pkt. 3a i 3b ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym oraz zmiany w ustawach o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustawach wprowadzono do programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

Natomiast zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zapobieganiu narkomanii należy do zadań własnych gminy i obejmuje:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z rekomendacji Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (dawniej PARPA i KBPN).

Program charakteryzuje się wielopłaszczyznowym podejściem do kwestii przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, a kierunki działań w nim określone stanowią rozwinięcie i kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich.

ADRESACI PROGRAMU:

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Lipno, a w szczególności następujące grupy osób:

1. osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby pijące szkodliwie;
2. dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem, przemocą w rodzinie lub innymi uzależnieniami);
3. rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym.

STAN ZASOBÓW W GMINIE LIPNO:

W Gminie Lipno działa:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lipno;
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipnie;
3. Punkt konsultacyjny w Gminie Lipno;
4. Świetlice Wiejskie;
5. Placówki Oświatowe Gminy Lipno;
6. Zespół Interdyscyplinarny;
7. Komenda Powiatowa Policji w Lipnie;
8. Sąd Rejonowy w Lipnie;
9. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lipnie;
10. SP ZOZ II Oddział Psychiatryczny. Poradnia Terapii Uzależnień od alkoholu.

II. Diagnoza stanu problemów uzależnień na terenie Gminy Lipno

1. Uzależnienie od alkoholu

Nadmierne spożywanie alkoholu to najczęstsze uzależnienie. Problem nadużywania alkoholu dotyczy 8-12% Polaków. Szacuje się, że uzależnionych jest około 2% populacji ogólnej Polski, w tym zdecydowaną większość stanowią mężczyźni. Czynniki genetyczne stanowią 60% o wystąpieniu uzależnienia, a 40% stanowią czynniki środowiskowe oraz kulturowe, a także psychologiczne i biologiczne. Uzależnienie od alkoholu jest problemem społecznym. Jest również źródłem wielu zaburzeń psychicznych, które należy leczyć zarówno objawowo, jak i odwykowo. Uważa się, że o chorobowym charakterze uzależnienia od alkoholu świadczy:

- utrata kontroli nad piciem,
- swoisty postęp objawów chorobowych,
- przedwczesna śmierć w sytuacji pozostawienia pacjenta bez leczenia.

Uzależnienie od alkoholu, w związku z tym, że jest najczęstsze, pozostaje także jednym z bardziej kosztownych w leczeniu zaburzeń psychicznych. Głównym leczeniem jest terapia odwykowa oraz

specjalistyczne programy pomagające znaleźć inne niż alkohol sposoby radzenia sobie z wewnętrznymi konfliktami, problemami, emocjami.

Warto wspomnieć, że oprócz osób uzależnionych od alkoholu, które nie funkcjonują prawidłowo w społeczeństwie, a z tytułu uzależnienia otrzymują renty lub inne świadczenia socjalne, istnieją także alkoholicy doskonale funkcjonujący w świecie, tzw. wysoko funkcjonujący alkoholicy (High Functioning Alcoholics, HFA).

HFA to osoba uzależniona, która mimo swojej choroby jest w stanie prawidłowo funkcjonować społecznie, w tym na polu zawodowym, w relacjach towarzyskich, czy zapewniając byt materialny rodzinie. Wysoko funkcjonujący alkoholicy to przeważnie osoby:

- dążące do perfekcji w swoim działaniu, wychowane w bardzo dobrych warunkach,
- społecznych, rodzinnych, materialnych, posiadające wysokie wykształcenie,
- zajmujące kierownicze stanowiska, będące w wieku około 30-40 lat, przygotowane do życia.

Niezależnie jednak od statusu życiowego osoby dotkniętej problemem alkoholowym, każdy potrzebuje terapii i wsparcia. Problem alkoholizmu sam nie zniknie i bezwzględnie należy się leczyć¹⁾.

Jak wynika z posiadanych danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lipno oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie w latach 2020-2024, nadużywanie alkoholu nadal należy do jednego z najistotniejszych problemów w gminie. Obecnie z uzyskanych informacji – podobnie jak uprzednio – można podzielić społeczeństwo na dwie grupy mieszkańców nadużywających alkoholu, które różnią się między sobą położeniem społecznym, sytuacją materialną, stylem picia alkoholu.

Pierwsza grupa mieszkańców to tzw. „starzy” mieszkańcy gminy, którzy do tej pory nie potrafili się odnaleźć w nowej rzeczywistości społecznej zachodzących zmian systemowych.

Drugą grupę mieszkańców stanowią osoby nowoosiedlające się. Mieszkańcy ci to osoby młode, w wieku produkcyjnym, wykształcone, pracujące zawodowo – najczęściej poza granicami gminy. Jest to grupa słabo integrująca się z zasiedzającymi mieszkańcami. Ich życie rodzinne toczy się „za zamkniętymi drzwiami”, stąd stosunkowo mało informacji przenika na zewnątrz, co nie znaczy, że problem nadużywania alkoholu ich nie dotyczy. Z informacji najbliższego otoczenia sąsiedzkiego, czasami informacji uzyskanej od dzieci w szkole, można dowiedzieć się, że w rodzinach tych występuje problem alkoholowy, problem przemocy. Eksperci problem ten określają jako inny styl picia, „inteligentny alkoholizm”.

To, co różni tę grupę mieszkańców od mieszkańców zasiedziały to przyczyny nadużywania alkoholu. Problem ten jest m.in. efektem stresów zawodowych, pracobolizmu, izolacji społecznej, przemocy emocjonalnej, konfliktów wewnątrzrodzinnych, co nie oznacza, że w rodzinach tych nie ma „tradycji” spożywania alkoholu.

Alkoholizm rozwija się stopniowo, bez świadomości osoby pijącej i prowadzi w konsekwencji do utraty kontroli umiaru w picu alkoholu. Nadużywanie alkoholu wynika często z nieumiejętności radzenia sobie z problemami codziennego życia. Choroba ta dotyczy również członków rodziny uzależnionego. Negatywnym skutkiem spożywania alkoholu i palenia wyrobów tytoniowych jest systematyczne pogarszanie sytuacji ekonomicznej i społecznej rodzin.

Na terenie naszej Gminy, szkodliwe picie alkoholu to jeden, obok ubóstwa i bezrobocia z najpoważniejszych problemów.

Osoby, uzależnione, które same nie chcą podjąć się leczenia i terapii można zgłosić do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za pośrednictwem, której zostanie uruchomiona procedura zobowiązania do leczenia odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lipno podejmuje działania i czynności zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wobec osób uzależnionych od alkoholu w celu poddania się leczeniu odwykowemu.

¹⁾ A.Malczewski, M. Bevz, M. Dalmata, Ł. Jędruszek, M.Kidawa, Raport o stanie narkomanii w Polsce 2020, Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2020r

Osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny kierując na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

Problem uzależnień od alkoholu jest wyzwaniem wymagającym systematycznego monitorowania oraz działań profilaktycznych i wspierających dla osób i rodzin zagrożonych alkoholem. Problem uzależnień jest wciąż trudny do rozwiązania ze względu na niską gotowość osób uzależnionych do podejmowania leczenia. Natomiast jeśli chodzi o udział w terapiach to zainteresowanie wzrasta z roku na rok. W 2020 r. z terapii korzystało 57 osób, a w 2024 r. aż 77 osób. To pozytywne zjawisko, wskazujące na rosnącą dostępność i skuteczność działań motywujących do leczenia.

2. Narkomania

Grupą wiekową, która jest często brana pod uwagę w prowadzeniu działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii są osoby w wieku 15-34 lata, czyli młodzi dorośli. W przypadku tej grupy rozpowszechnienie używania narkotyków w ciągu ostatniego roku jest wyższe niż w całej populacji (15-64 lata). W krajach z najwyższymi wskaźnikami, jak we Francji (22,6% w 2017 roku), Holandii (21,5% – 2018) oraz we Włoszech (21,3% w 2017 roku) jest to co piąta osoba. W Polsce odsetek osób używających narkotyków w wieku 15-34 lata wyniósł 10,4% (2018), mimo to Polska nadal znajduje się w grupie krajów o niższych wskaźnikach.

Narkomania nie należy do głównych problemów społecznych w naszej gminie jednak biorąc pod uwagę badania i statystyki ogólnokrajowe, należy podejmować działania profilaktyczne aby ograniczyć skutki zażywania środków odurzających.

3. Uzależnienia behawioralne

Specjaliści uważają, że nie ma wyraźnych różnic pomiędzy uzależnieniem od substancji psychoaktywnych i uzależnieniem i uzależnieniem od czynności. Różnica polega na tym, że w pierwszym przypadku osoby uzależnione poszukują kontaktu z substancją, drugi zaś wiąże się z możliwością wykonywania określonych czynności. Uzależnienia od czynności są to wszelkie nałogowo powtarzane czynności, w które nie są zaangażowane substancje psychoaktywne. Należą do nich zachowania lub działania, które są społecznie akceptowane, takie jak jedzenie, granie w gry hazardowe, robienie zakupów, korzystanie z Internetu, oglądanie telewizji, dbanie o swój wygląd, używanie komórki, praca, itd. Zachowania stają się zagrażające i mogą przejść w uzależnienia wówczas, gdy tracimy kontrolę nad daną czynnością. Odczuwamy wówczas przymus – czyli silne pragnienie wykonywania danej czynności, mimo jej negatywnego wpływu na nasze funkcjonowanie. Kiedy natomiast nie możemy jej wykonywać, doznajemy różnych dolegliwości, np. rozdrażnienia, złości, niepokoju ²⁾.

Na terenie Gminy Lipno dużym zagrożeniem, mającym wpływ na funkcjonowanie dzieci i ich psychikę są ryzykowne zachowania prowadzące do uzależnień behawioralnych, szczególnie cyberuzależnienia – uzależnienia od Internetu, grania w gry komputerowe. Niektóre z zachowań związanych ze światem cyfrowym mogą mieć charakter dysfunkcyjny, a nie wiązać się z psychospołecznym mechanizmem uzależnień. Przykładowo rozproszenie uwagi, posługiwanie się skróconym komunikatami, trudnościami w koncentracji na dłuższych zadaniach – mogą powodować problemy w wywiązywaniu się z niektórych zadań, w tym szkolnych. Z kolei przenoszenie zasad funkcjonowania np. w serwisach społecznościowych (konieczność szybkiej reakcji, „bycia na bieżąco”, przewagi treści nad kreatywnością, konieczność radzenia sobie z negatywnymi komentarzami) – do innych sfer życia może powodować negatywne zmiany m.in. zaburzać relacje społeczne. Osoby uzależnione od czynności mają trudności z rozróżnianiem własnych emocji (od euforii do złości), a także sprawowania nad nimi kontroli. Ucieczka „w czynności” jest poszukiwaniem zastępczych sposobów radzenia sobie ze stresem i problemami.

III. Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lipno w 2026 roku.

Cele operacyjne określone w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych oraz są zgodne z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021-2025, który został przedłużony o rok, do końca 2026 roku, aby uniknąć luki programowej.

²⁾J. Węgrzecka-Giluń, Uzależnienia Behawioralne. Kompendium wiedzy dla Rodziców, wyd. Fundacja ETOH, Warszawa

Cele operacyjne obejmują:

1. profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi;
2. promocję zdrowia w formie:
 - a) prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia,
 - b) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
 - c) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadania i sposób ich realizacji:

Zadanie 1

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie.

Planowane działania:

- 1) finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczenia odwykowego wobec osób spełniających przesłanki art. 24 ustawy;
- 2) opłacanie kosztów postępowania sądowego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu w stosunku do osób, które mają być zobowiązane sędawnie do leczenia odwykowego;
- 3) organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dla osób doznających przemocy domowej, poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w Gminie Lipno;

Na terenie Gminy w 2026 r. kontynuować będzie swoją działalność Punkt Konsultacyjny świadczący usługi dla osób dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanii i przemocą w rodzinie. Osoby pracujące w Punkcie posiadają kwalifikacje z zakresu psychologii, przeciwdziałania przemocy i profilaktyki w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

1. Punkt Konsultacyjny prowadzi działalność skierowaną do wszystkich mieszkańców Gminy Lipno, a w szczególności osób:

- 1) uzależnionych od alkoholu i innych środków odurzających;
- 2) członków rodzin osób uzależnionych;
- 3) doświadczających przemocy;
- 4) stosujących przemoc.

2. Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy w szczególności:

- 1) motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego;
- 2) udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym;
- 3) organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych od narkotyków, prowadzenie działań motywujących do podjęcia terapii;
- 4) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy – inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;
- 5) udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych;
- 6) gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc rodziny;
- 7) prowadzenie statystyki udzielanych porad i konsultacji.

3. Zakres finansowania działalności Punktu Konsultacyjnego z Programu dotyczy wynagrodzenia osób pełniących dyżury w Punkcie.

Zadanie 2

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz zajęć opiekuńczo-wychowawczych.

Działania:

- 1) prowadzenie pozalekcyjnych zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, obejmujących szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień i zachowań problemowych, według autorskich programów w formie:
 - a) zajęć opiekuńczo-wychowawczych, aktywizujących zmniejszających ryzyko kontaktu z alkoholem ukierunkowanych na organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież oraz dorosłych, rozwijanie zainteresowań, wyrównywanie szans edukacyjnych – pomoc w nauce.

Powyższa forma pracy realizowana jest w ramach prowadzonych Gminnej Komicji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zakres finansowania powyższego zadania ze strony GPRPAiPN dotyczyć będzie kosztów zakupu pomocy, materiałów, nagród i sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem i w miarę posiadanych środków oraz organizowaniu wycieczek, imprez okolicznościowych (w tym zakup nagród, poczęstunku i drobnych upominków dla dzieci) wynikających z planu pracy GPRPAiPN;
 - b) organizacja pozalekcyjnych zajęć oraz turniejów sportowych (w tym: finansowanie animatorów prowadzących szeroko dostępne działania sportowe i edukacyjno – profilaktyczne na obiektach sportowych oraz tworzenie nowych miejsc do prowadzenia zajęć rekreacyjno-sportowych dla dzieci i młodzieży, uprawiania sportu, zabaw związanych z promowaniem trzeźwego, wolnego od uzależnień stylu życia);
- 2) realizowanie programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do uczniów szkół podstawowych, w tym: finansowanie programów, spektakli profilaktyczno-edukacyjnych ukierunkowanych do wszystkich grup dzieci i młodzieży bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych lub uzależnień behawioralnych;
- 3) organizacja półkolonii letnich z programem profilaktycznym dla dzieci;
- 4) organizacja zajęć profilaktycznych, konkursów i warsztatów w szkołach, ośrodkach kultury i gminnych bibliotekach na terenie gminy Lipno;
- 5) edukacja publiczna w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii poprzez włączenie się w ogólnopolskie i regionalne profilaktyczne kampanie edukacyjne, uwzględniające problematykę uzależnień;
- 6) praca terapeutyczna z całą rodziną podczas spotkań osób uzależnionych i współuzależnionych;
- 7) wyjazd integracyjno-terapeutyczny na warsztaty dla osób uzależnionych.

Zadanie 3

Wzmacnianie zasobów i kompetencji zawodowych realizatorów GPRPAiPN w 2026 roku, w tym:

- 1) zabezpieczenie oferty szkoleniowej skierowanej na rzecz osób realizujących i wspierających GPRPAiPN, w tym:
 - a) organizowanie szkoleń lub finansowanie udziału w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla członków GKRPA, policjantów, pracowników pomocy społecznej, członków Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - b) szkolenia pracownika obsługującego realizację GPRPAiPN;
- 2) wsparcie realizacji zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lipno, w tym:
 - a) wypłata wynagrodzeń za udział w posiedzeniu Komisji;

- b) zakup materiałów biurowych i sprzętów, materiałów edukacyjnych;
- 3) rozpowszechnienie i rozpropagowanie informacji o działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, np. poprzez stronę internetową.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, organizacji i osób fizycznych służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Planowane działania:

Dofinansowanie i wsparcie organizacyjne działalności instytucji mających charakter związany z zapobieganiem powstawaniu problemów alkoholowych, promowanie pozytywnych zachowań, szczególnie wśród dzieci i młodzieży w formie:

- organizacji alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, w tym zapewnienie środków finansowych na zakup nagród, napojów i usług;
- pomocy finansowej przy organizacji imprez rekreacyjno-sportowych promujących zdrowy styl życia, realizujących cele profilaktyczne, odbywających się bez udziału alkoholu, integrujących dzieci i młodzież, w tym zapewnienie środków finansowych na zakup nagród, napojów, posiłków regeneracyjnych i usług.

IV. Udzielenie pomocy osobom z problemem alkoholowym przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań GKRPA zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:

- 1) motywowanie osoby uzależnionej do podjęcia leczenia;
- 2) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddawania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- 3) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym podejmowanie procedur interwencyjnych na rzecz dobra małoletnich dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy;
- 4) prowadzenie ewidencji osób uzależnionych i współuzależnionych, zarejestrowanych przez GKRPA;
- 5) współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 6) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Lipno w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Lipno oraz zasad usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi); prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia (zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi);
- 7) inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 8) udział członków GKRPA w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

V. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lipno

- 1) Ustala się wynagrodzenie dla przewodniczącego, koordynatora oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości po 700,00 złotych brutto za:
 - a) udział w pracach Komisji;

- b) przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- c) przeprowadzenie wywiadu w miejscu zamieszkania osoby uzależnionej na potrzeby komisji;
- d) inne dokumenty potwierdzające pracę.

- 2) Wynagrodzenie przysługuje za zadania wykonane poza godzinami pracy w macierzystym zakładzie pracy.
- 3) Wynagrodzenie za udział w pracach Komisji wypłacane będzie na podstawie rachunku, wystawionego przez zleceniobiorcę, potwierdzonego przez Koordynatora Komisji;
- 4) Ustala się wynagrodzenie dla terapeuty i psychologa w wysokości 150,00 zł brutto za godzinę.
- 5) Wynagrodzenia, o których mowa wyżej, wypłacane będą na podstawie zawartej umowy zlecenia, na rachunek bankowy wskazany przez zleceniobiorcę.

VI. Finansowanie realizacji działań prowadzonych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) Finansową podstawą realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii stanowią dochody gminy z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i nie mogą być przeznaczone na inne cele.
- 2) Środki zaplanowane na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii ujmuje się corocznie w planie budżetowym Gminy Lipno w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, rozdział 85154 – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi oraz rozdział 85153 – Przeciwdziałanie Narkomanii.
- 3) W 2026 roku planowana wysokość dochodów z tytułu opłat za wydane zezwolenia wyniesie 180.000,00 zł, w tym na realizację:
 - a) zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeznacza się kwotę 175 000,00 zł;
 - b) na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii przeznacza się kwotę 5 000,00 zł.

VII. Postanowienia końcowe

- 1) Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2026 rok powierza się Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lipno.
- 2) Zobowiązuje się Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lipno do złożenia sprawozdania z realizacji niniejszego Programu Wójtowi Gminy Lipno oraz Radzie Gminy Lipno w m-cu marcu, po roku którego sprawozdanie dotyczy.
- 3) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych uchwałami Rady Gminy Lipno.

VIII. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Lipno na 2026 rok

Lp.	TREŚĆ ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	NAKŁADY NA REALIZACJĘ ZADANIA
1	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu. Opłaty sądowe za badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia.	styczeń-grudzień	1.600 zł

2	Koordynowanie rozwoju profilaktyki edukacji społecznej w zakresie uświadamiania i szkodliwości nadużywania alkoholu i narkotyków poprzez: -wprowadzanie do szkół programów profilaktycznych, zdrowotnych, -doradztwo w Punkcie Konsultacyjnym, -dystrybucje ulotek, broszur, materiałów oświaty zdrowotnej, -spektakli profilaktycznych dla dzieci ze szkół znajdujących się na terenie Gminy Lipno	styczeń-grudzień	5.000 zł
3	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałania narkomanii polegającej na organizowaniu – spotkań dla członków AA w ośrodkach terapii uzależnień i punkcie konsultacyjnym, lokalnych imprez o charakterze sportowym dla dzieci, młodzieży i dorosłych tj. gminna pętla sołecka, turniej piłki siatkowej drużyn sołeckich, otwarty turniej tenisa stołowego, otwarty turniej piłki siatkowej plażowej, impreza edukacyjno – integracyjna „Akcja Lato” w Radomicach, samorządowy turniej piłki siatkowej plażowej w Jastrzębiu, zawody sportowe dla dzieci połączone z organizacją dnia dziecka w Szkołach Gminy Lipno, nie tylko odbywających się bez alkoholu ale w szczególny sposób eksponujących fakt imprez bezalkoholowych. Imprezy sportowe w roku 2026 odbywać się będą pod hasłem „Sportową manią walczymy z narkomanią.”, „Dopalacze niszczą życie”, „Sportowa młodość - trzeźwa przyszłość”, „Trzeźwe życie też może być piękne” oraz sfinansowanie seminarium informacyjno – propagandowego z zakresu ochrony przeciwpożarowej, pt. „UWAGA POŻAR”, w tym: Omówienie przyczyn powstawania i rozszerzania się pożarów z uwzględnieniem zdarzeń wynikających po nadużyciu alkoholu i środków odurzających.	styczeń – grudzień	6.000 zł

Gminna pętla sołecka

Przedmiot	Ilość	Wartość-cena/zł.
Puchary, statuetki, dyplomy	6	600
Nagrody dla uczestników turnieju	W zależności od ilości zgłoszonych drużyn	900
Napoje – woda mineralna i art. spożywcze	dla uczestników turnieju (ok. 50 osób)	200
Inne wyposażenie niezbędne do realizacji zadania	wg potrzeb	200
Łącznie		1.900

Otwarty turniej piłki nożnej o puchar Wójta Gminy Lipno

Przedmiot	Ilość	Wartość-cena/zł.
Puchary i statuetki	6	300
Nagrody (np. artykuły sportowe)	W zależności od ilości uczestników	300
Napoje – woda mineralna i art. spożywcze	W zależności od ilości uczestników	200
Łącznie		800

Turniej piłki siatkowej drużyn sołeckich o puchar Wójta Gminy Lipno

Przedmiot	Ilość	Wartość-cena/zł.
Puchary i statuetki (4 puchary, 1 statuetka, dyplomy)	5	600
Nagrody –art. sportowe	W zależności od ilości drużyn	600
Napoje – woda mineralna i art. spożywcze	dla 60 osób	200
Grochówka z pieczywem + naczynia jednorazowe	dla 60 osób	200
Inne wyposażenie niezbędne do realizacji zadania(np. piłki, pompka, siatka do noszenia piłek, tablice wyników)		100
Materiały promocyjne, baner, plakaty	1	200
Łącznie		1.900

Otwarty turniej tenisa stołowego o puchar Wójta Gminy Lipno

Przedmiot	Ilość	Wartość-cena/zł.
Puchary (3 kategorie)	9	500
Dyplomy	20	50
Grochówka z pieczywem + naczynia jednorazowe	Na 70 osób	300
Napoje – woda mineralna i art. spożywcze	Na 70 osób	150
Łącznie		1.000

Otwarty turniej piłki siatkowej plażowej o puchar Wójta Gminy Lipno

Przedmiot	Ilość	Wartość-cena/zł.
Puchary i statuetki	6	500
Nagrody (np. artykuły sportowe)	W zależności od ilości uczestników	500
Napoje – woda mineralna i art. spożywcze	W zależności od ilości uczestników	150
Łącznie		1.150

Organizacja dwóch otwartych turniejów szachowych o puchar Wójta Gminy Lipno

Przedmiot	Ilość	Wartość-cena/zł.
Puchary i statuetki (6 pucharów i 4 statuetki)	10	600
Napoje – woda mineralna i art. spożywcze	W zależności od ilości uczestników	200
Łącznie		800

Zestawienie

Gminna pętla sołecka	1.900
Otwarty turniej piłki nożnej o puchar Wójta Gminy Lipno	800

Turniej piłki siatkowej drużyn sołeckich o puchar Wójta Gminy Lipno:	1.900
Otwarty turniej tenisa stołowego o puchar Wójta Gminy Lipno:	1.000
Otwarty turniej piłki siatkowej plażowej o puchar Wójta Gminy Lipno:	1.150
Organizacja dwóch otwartych turniejów szachowych o puchar Wójta Gminy Lipno	800
Łącznie	7.550

Zawody sportowe dla dzieci połączone z organizacją Dnia Dziecka oraz konkursy Bożonarodzeniowe w Szkołach Gminy Lipno

Przedmiot		Ilość	Wartość-cena/zł.
Zespół Szkół w Radomicach			
Nagrody dla dzieci w zawodach sportowych i organizowanych konkursach dla dzieci z okazji dnia dziecka i Świąt Bożego Narodzenia		W zależności od ilości dyscyplin i konkursów	1.000
Szkoła Podstawowa w Karnkowie			
Nagrody w zawodach sportowych oraz organizowanych konkursach dla dzieci z okazji dnia dziecka i Świąt Bożego Narodzenia (akcesoria sportowe oraz elektronika użytkowa itp.)		W zależności od ilości dyscyplin i konkursów	800
Szkoła Podstawowa w Wichowie			
Nagrody w zawodach sportowych oraz organizowanych konkursach dla dzieci z okazji dnia dziecka i Świąt Bożego Narodzenia (akcesoria sportowe oraz elektronika użytkowa itp.)		W zależności od ilości dyscyplin i konkursów	700
Szkoła Podstawowa w Maliszewie			
Nagrody w zawodach sportowych oraz organizowanych konkursach dla dzieci z okazji dnia dziecka i Świąt Bożego Narodzenia (akcesoria sportowe oraz elektronika użytkowa itp.)		W zależności od ilości dyscyplin i konkursów	600
Szkoła Podstawowa w Jastrzębiu			
Nagrody w zawodach sportowych oraz organizowanych konkursach dla dzieci z okazji dnia dziecka i Świąt Bożego Narodzenia (akcesoria sportowe oraz elektronika użytkowa itp.)		W zależności od ilości dyscyplin i konkursów	600
Szkoła Podstawowa w Trzebiegoszcu			
Nagrody w zawodach sportowych oraz organizowanych konkursach dla dzieci z okazji dnia dziecka i Świąt Bożego Narodzenia (akcesoria sportowe oraz elektronika użytkowa itp.)		W zależności od ilości dyscyplin i konkursów	600
Łącznie szkoły			4.300
1.	Zakup materiałów promujących profilaktykę problemów alkoholowych i narkomanii, uzależnień behawioralnych na terenie gminy Lipno i dofinansowanie konkursów o tematyce przeciwdziałania problemom alkoholowym, uzależnieniom od narkotyków i behawioralnym oraz problemom przemocy.	styczeń - grudzień	17.050 zł
2.	Pomoc w organizowaniu i finansowanie różnorodnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka promującego zdrowy styl życia w okresie ferii letnich i zimowych a w szczególności: - sfinansowanie Akcji Lato 2025 przewodników, wstępów połączonych z treściami profilaktycznymi).	lipiec – sierpień	4.000 zł
3.	Przeprowadzenie szkoleń dla właścicieli placówek handlowych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych oraz sprzedawców w zakresie stosowania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości, a w szczególności zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.	styczeń - grudzień	500 zł
4.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego przy Urzędzie Gminy Lipno (wynagrodzenia specjalistów, zakup materiałów -	styczeń - grudzień	111.500 zł

	kredki, farby, papier itp.) oraz utrzymanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (wynagrodzenia).		
5.	Zakup materiałów piśmiennych, delegacje, szkolenia członków GKRPA w Lipnie.	styczeń - grudzień	1.000 zł
6.	Organizacja spotkania świątecznego oraz zakup paczek świątecznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych objętych pomocą terapeutyczną i psychologiczną	grudzień	5.000 zł
7.	Dofinansowanie przedsięwzięć artystycznych, kulturalnych, profilaktycznych organizowanych dla dzieci i młodzieży szkolnej	styczeń-grudzień	2.000 zł
8.	Jednodzińowe spotkanie dla rodzin osób uzależnionych i współuzależnionych. Temat przewodni: „Razem ku zdrowiu i nadziei”. Warsztaty dla dorosłych: „Rodzina w procesie zdrowienia” - omówienie rodziny w terapii, jak wspierać, nie kontrolować, jak rozmawiać z osobą uzależnioną, „Jak rozmawiać o emocjach”. Równolegle dla dzieci z rodzin osób uzależnionych zajęcia plastyczne: „Moja rodzina w kolorach nadziei”. Dla dorosłych – kawa, herbata a dla dzieci zabawy ruchowe z animatorem.	marzec-wrzesień	4.000 zł
9.	Wyjazd integracyjno – terapeutyczny na warsztaty dla osób uzależnionych do Ośrodka wypoczynkowego w Ciechocinku lub Toruniu. Czas trwania wyjazdu – 3 dni. Tematy warsztatów to: „Zrozumieć siebie i swoje emocje”, „Buduję swoje trzeźwe Życie”, „Utrzymuję trzeźwość i buduję nowy początek”	Marzec - wrzesień	10.000 zł

Dopuszcza się przesunięcia środków bez konieczności podejmowania uchwały w granicach 20 % wydatków przeznaczonych na określony cel.

Z E S T A W I E N I E: / plan wydatków budżetowych /

I. Dział – 851. rozdział 85153

§ 4170	0 zł
§ 4210	5.000 zł
§ 4300	0 zł
<u>RAZEM:</u>	5.000 zł

II. Dział – 851, rozdział 85154

§ 4110	5.000 zł
§ 4120	500 zł
§ 4170	106.000 zł
§ 4190	4.000 zł
§ 4210	34.100 zł
§ 4220	1.500 zł
§ 4300	20.000 zł
§ 4390	1.600 zł
§ 4430	800 zł
§ 4700	1.500 zł
<u>RAZEM:</u>	175.000 zł

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151) do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, a także przeciwdziałanie narkomanii.

Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Lipno z lat poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu oraz związanych ze zjawiskiem przemocy.

Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Gminy Lipno, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób z grup ryzyka, dzieci i młodzieży, a także osób zajmujących się problemami alkoholowymi zawodowo.

Głównym zadaniem programu jest stworzenie warunków służących zmniejszaniu szkód społecznych i ekonomicznych związanych z nadużywaniem alkoholu, a także zapobieganiu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uzależnionych i współuzależnionych mieszkańców Gminy Lipno.

Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Kwota środków finansowych nie wykorzystana w danym roku budżetowym powinna zwiększyć pulę środków przeznaczonych w następnym roku na realizację gminnych programów.

Gminny program na 2026 rok został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy.

W związku z powyższym podjęcie w/w uchwały należy uznać za zasadne